

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA

**DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
NA 2015 ROK**

**DOKUMENT PRZYJĘTY UCHWAŁĄ ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA
OPOLSKIEGO NR 1057/2015 Z DNIA 2 WRZEŚNIA 2015 R.**

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
I. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia w województwie opolskim w 2014 roku	5
II. Wybrane aspekty bezrobocia w województwie w 2014 roku	12
III. Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej	16
IV. Zadania na 2015 rok	20
V. Monitoring i sprawozdawczość	37
Wzór karty działań	40

WSTĘP

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa opolskiego na rok 2015 jest pierwszym z corocznie opracowywanych dokumentów, które będą czerpały z kontekstu *Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017*. Jest to również pierwszy plan wpisujący się w nową perspektywę wydatkowania środków unijnych 2014-2020 i finansowanych w jej ramach programów operacyjnych: PO Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa opolskiego na lata 2014-2020. Jeżeli chodzi o typologię działań, dokumenty te nie są jednak w stosunku do poprzedniej perspektywy rewolucją a ewolucją. Oznacza to z jednej strony pewne podobieństwo – przede wszystkim w sensie uczestników, struktury i kierunków działań – do RPD z lat ubiegłych. Z drugiej strony doświadczenie wdrażania poprzedniej perspektywy pozwoliło na odmienne rozłożenie akcentów i umożliwi bardziej efektywną realizację działań na rzecz zatrudnienia.

Ponieważ RPD na 2015 rok jest planem regionalnym, szczególnie silny związek odniesień i uwarunkowań łączy go z dwoma dokumentami: *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* oraz *Programem Specjalnej Strefy Demograficznej*. Wszystkie podejmowane działania w ramach RPD będą w jakiś sposób z nimi korespondowały, starając się przyczynić do realizacji misji województwa opolskiego oraz do zmniejszenia dotkliwości niekorzystnych zjawisk demograficznych.

W nawiązaniu do powyższego wewnętrzna struktura *Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2015 rok* przedstawia się analogicznie do struktury dokumentów z siedmiu lat ubiegłych:

Rozdział 1 charakteryzuje działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy w 2014 roku.

Rozdział 2 opisuje ogólnie sytuację na rynku pracy województwa z uwzględnieniem tych kategorii bezrobotnych, którzy w szczególny sposób są beneficjentami działań podejmowanych w ramach RPD/2015.

Rozdział 3 to ilustracja wybranych wskaźników gospodarczych w 2014 roku.

Rozdział 4 poświęcony jest prezentacji poszczególnych zadań, które stanowią:
1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, w tym z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz rejestrujących się po utracie zatrudnienia, 2) Promocja i wspieranie

przedsiębiorczości, 3) Wspieranie partnerstwa i współpraca na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług instytucji rynku pracy, 4) Edukacja ustawiczna, 5) Poprawa informacji o rynku pracy. Każde zadanie ujęte jest w osobnym punkcie, z podaniem kontekstu programowego oraz tabeli zawierającej opisy planowanych działań ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych, partnerów uczestniczących w realizacji, źródeł finansowania oraz spodziewanych efektów. Przy rozbudowanych zadaniach (dotyczących aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia i promocji przedsiębiorczości) dokonano logicznego podziału na działania realizowane przez WUP i powiatowe urzędy pracy ze środków Funduszu Pracy i współfinansowane z EFS oraz – osobno – działania prowadzone przez inne podmioty.

Rozdział 6 zawiera skrótowe zasady monitoringu i sprawozdawczości.

RPD kończy wzór karty działań.

Podstawowe źródła finansowania działań podejmowanych w ramach RPD na 2015 rok stanowią środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Funduszu Pracy.

I. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2014 ROKU

1. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Wśród najważniejszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia, podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w 2014 roku wymienić należy:

- realizację, wspólnie z partnerami rynku pracy, Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- programy realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w oparciu o założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

1.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2014 rok

RPD na 2014 rok miał swoje umocowanie prawne w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa, możliwości podmiotów współtworzących RPD oraz dostępności źródeł finansowania, pozwoliła wyodrębnić 5 wytycznych, definiujących obszary związane z rynkiem pracy i zatrudnieniem w regionie, gdzie intensyfikacja działań na rzecz poprawy sytuacji była najbardziej celowa:

- 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, poprawa wskaźnika aktywności zawodowej i zatrudnienia;
- 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości;
- 3) Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług rynku pracy;
- 4) Edukacja ustawiczna;
- 5) Poprawa informacji o rynku pracy.

Podstawą opracowania dokumentu były zadania, określone przez partnerów współuczestniczących w realizacji RPD na 2014 r., tj. wojewódzki i powiatowe urzędy pracy, Komendę Wojewódzką Ochotniczych Hufców Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji, firmę CTC Polska Sp. z o.o., Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO. W styczniu 2015 roku przedłożyły one sprawozdania ze stopnia realizacji zadeklarowanych zadań, co pozwoliło określić skalę zaangażowanych środków i liczbę odbiorców wsparcia oraz efekty osiągnięte w ramach każdej z wytycznych.

Bez wątpienia największa intensyfikacja działań nastąpiła w obszarze bezrobocia. Tutaj poniesiono największe nakłady (ponad 117 mln zł) i tutaj zaktywizowano najwięcej osób (blisko 14 tys. w ramach działań urzędów pracy i około 1,6 tys. w ramach działań podejmowanych przy realizacji Priorytetu VII PO KL). Taki wynik przełożył się na znaczny spadek liczby bezrobotnych, która na koniec roku 2014 wyniosła 42 361 i była niższa od notowanej na koniec grudnia 2013 o 9 275. Zaobserwowano również zwiększenie popytu na pracę, co świadczy o zdecydowanym ożywieniu na rynku pracy.

Nieco mniejsze przełożenie na poprawę sytuacji na rynku pracy województwa miała realizacja zadania związanego z promocją przedsiębiorczości. Pokazują to dane GUS, wg których na koniec 2014 roku w rejestrach REGON figurowały 100 077 podmioty gospodarcze, o blisko 39 więcej niż w tym samym momencie roku 2013. Tutaj sytuację należy więc określić jako stabilną. Warto zwrócić uwagę, że również środki wydatkowane w ramach RPD 2014 osiągnęły podobną jak w roku wcześniejszym wartość ok. 60 mln zł, z czego największa pula została skierowana na przyznawanie środków finansowych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Ważnym elementem tego zadania była promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, prowadzona przede wszystkim przez OHP.

Za działaniami ukierunkowanymi w sposób bezpośredni na sytuację na rynku pracy szły zadania związane ze zwiększeniem partnerstwa oraz jakości usług rynku pracy. W roku 2014 mocny akcent zyskało partnerstwo ponadnarodowe, głównie dzięki projektom systemowym WUP. Rok 2014 przyniósł także kolejne potwierdzenie „umocnienia” się pewnych partnerskich działań podejmowanych także przy realizacji planów z lat ubiegłych. Z kolei

działania ukierunkowane na rozwój jakości usług rynku pracy, zwłaszcza szkolenia kadr PSZ, nabrały nowego wymiaru w perspektywie przeprowadzonej nowelizacji Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W czasach, gdy głośno mówi się o znaczeniu „uczenia się przez całe życie” i o zanikaniu tradycyjnego przywiązania do jednego zawodu i jednego zakładu pracy, dużego znaczenia nabiera organizacja systemu kształcenia ustawicznego. Działania w ramach RPD 2014 koncentrowały się głównie na organizacji szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla różnych grup społecznych i zawodowych. Wśród tych grup wyróżniały się szkolenia dla kadr oświatowych, realizowane w ramach Priorytetu IX PO KL. Łącznie szacuje się, że na realizację tej wytycznej wydatkowano 21 mln zł.

Swoje miejsce w działaniach zmierzających do poprawy zatrudnienia w regionie zajęły też przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę wiedzy o rynku pracy i przepływu informacji o nim. Wiedza jest kluczem dla prowadzenia skutecznej polityki, zwłaszcza w wymiarze demograficznym, stwarzającym szereg rozwojowych wyzwań dla regionu. Wiedza jest również niezbędna osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie dostępu do oferty zatrudnienia i przekwalifikowania, dlatego tak istotne staje się zwiększanie ilości i jakości kanałów informacyjnych.

1.2. Działania wdrażające Europejski Fundusz Społeczny

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w roku 2014 przede wszystkim wypełniał swoją rolę Instytucji Pośredniczącej II-go stopnia w zakresie wdrażania priorytetów VI-IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Główne zadania to zorganizowanie 2 naborów na realizację projektów systemowych oraz 7 konkursów na realizację projektów w ramach Priorytetów VI-IX PO KL, a także ocena formalna 684 wniosków o dofinansowanie realizacji projektów systemowych i konkursowych.

2. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy

W 2014 roku w ramach instytucjonalnej obsługi klientów WUP zrealizowano przede wszystkim;

- nabór studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech na podstawie umowy zawartej pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie zatrudniania polskich studentów w Niemczech w okresie wakacji; Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu - jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju, przekazał w 2014 roku do partnera niemieckiego łącznie **111** kompletów podań studentów zainteresowanych w/w zatrudnieniem;
- zadania w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG,
- wdrażanie systemu EURES w województwie opolskim (przyjęto do realizacji 585 zagranicznych ofert pracy, udzielono 4 637 osobom bezrobotnym oraz 84 pracodawcom informacji o usługach EURES;
- organizację i koordynację rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej (m.in. świadczone usługi doradcze dla 387 osób, współpracowano ze szkołami, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, służbami penitencjarnymi, uczelniami wyższymi i Akademickimi Biurami Karier, Departamentem Edukacji i Rynku Pracy UMWO).

Dodatkowo w okresie 01.03.2013 r. do 30.06.2015 r. w wydziale CliPKZ realizowany jest projekt systemowy z komponentem ponadnarodowym pn. „Wsparcie kompetencji na starcie”, współfinansowany ze środków EFS. W 2014 roku w projekcie wzięło udział 146 osób, 184 osoby ukończyły szkolenie zawodowe i językowe, z czego 153 osób rozpoczęło staż w opolskich firmach.

Natomiast w ramach współpracy ponadnarodowej z Izbą Rzemieślniczą w Mannheim zrealizowano dwie wizyty studyjne.

3. Badania rynku pracy

Prowadzona w roku 2014 działalność badawcza odbywała się na sześciu płaszczyznach realizacji. W ramach projektu systemowego „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III”, zakończono realizację:

- ♦ II i III etapu Cyklicznego badania popytu na pracę, które miało na celu diagnozę popytu na pracę w województwie opolskim oraz określenie preferencji zatrudnieniowych opolskich przedsiębiorców.

Główne ustalenia cyklicznego badania popytu na pracę w ramach projektu:

- w okresie sierpień-październik 2014 roku nowych pracowników planowało zatrudnić 14,3% firm, zaś w ciągu półrocza 16,3% przedsiębiorstw;
- pracodawcy zamierzali zatrudnić przede wszystkim: pakowaczy, magazynierów, ogrodników, spawaczy oraz sprzedawców;
- 73% pracodawców najbardziej ceni u potencjalnych pracowników doświadczenie oraz praktyczne umiejętności, 35% oczekuje od pracowników posiadania prawa jazdy a 32% specjalistycznej wiedzy.

- ♦ Diagnozy struktury ofert pracy mającej na celu ustalenie ilości ofert pracy spośród całkowitego popytu na pracę zgłaszanych do publicznego pośrednictwa oraz ustalenie profili ofert zatrudnienia znajdujących się w publicznym i niepublicznym pośrednictwie pracy (media).

Główne ustalenia badania:

- tylko 29% ofert pracy trafia do powiatowych urzędów pracy, pozostała część znajduje się w mediach. Najbardziej popularnymi portalami internetowymi są: jobrapido.com (34%), pracuj.pl 15% oraz gazetapraca.pl 11%;
- najczęściej pracodawcy zgłaszali popyt w zawodach: specjaliści, technicy, pracownicy usług i sprzedawcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;
- branże w których jest rejestrowany największy popyt zarówno w PUP jak i w mediach to: produkcja oraz handel detaliczny i hurtowy;
- największa ilość ofert pracy rejestrowana jest w Opolu.

- ♦ Diagnozy współpracy Ośrodków Pomocy Społecznej z Powiatowymi Urzędami Pracy w województwie opolskim określającej czy występuje, a jeżeli tak, to czego dotyczy i na jakich zasadach ma miejsce współpraca między instytucjami publicznych służb zatrudnienia.

Główne ustalenia badania:

- współpraca pomiędzy PUP a OPS koncentruje się przede wszystkim na wymianie informacji. Przepływ informacji uległ poprawie od momentu wprowadzenia platformy SEPI;

- najczęstszą formą na którą kierują powiatowe urzędy pracy do ośrodków pomocy społecznej są kontrakty socjalne i indywidualne programy zatrudnienia socjalnego;
- zjawisko dublowania się pomocy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy nie występuje;
- badane podmioty zgodnie stwierdziły, iż aktywizacja zawodowa powinna być wyłącznie obowiązkiem powiatowego urzędu pracy, a ośrodek pomocy społecznej powinien skupić się na pracy socjalnej;
- urzędnicy postulują stworzenie wspólnej platformy urzędowego gromadzenia danych o beneficjentach, gdzie pracownik powiatowego urzędu pracy powinien mieć wgląd w dane zebrane przez ośrodek pomocy społecznej, zakład ubezpieczeń społecznych lub inne podmioty;
- pracownicy postulują również o możliwość prowadzenia cyklicznych spotkań kluczowych pracowników obu instytucji w celu wypracowania planu i zakresu współpracy na kolejne miesiące;
- jako dobrą praktykę wskazano wspólną realizację projektów systemowych oraz korzystanie z wiedzy pracowników naukowych specjalizujących się w kwestii aktywizacji zawodowej i pomocy społecznej;
- uczestnicy zgodnie stwierdzili, że warunkiem rozwoju dalszej współpracy jest zaangażowanie w nią większej ilości podmiotów integracji społecznej.

- ◆ Badania skuteczności dotacji na podjęcie działalności gospodarczej mającego na celu ustalenie jaka jest rzeczywista efektywność tego instrumentu aktywnej polityki rynku pracy. Badanie dotyczyło lat 2009-2013.

Główne ustalenia badania:

- odsetek firm, które w chwili badania prowadziły swoją działalność zależy od roku otrzymania przez nie dotacji. Obecnie prowadzi taką działalność 45% przedsiębiorstw z 2009r., 59,2% firm z 2010r., 60% z 2012r. i 96,2% z 2013 r.
- ◆ Badania skuteczności refundacji na tworzenie nowych miejsc pracy w województwie opolskim, którego wyniki ustaliły rzeczywistą efektywność instrumentu aktywnej polityki rynku pracy, jakimi są refundacje adresowane do przedsiębiorców korzystających ze wsparcia PUP.

Główne ustalenia badania:

- efektywność zatrudnieniowa waha się w przedziale 47,8% (w odniesieniu do roku 2009) do 70% (w odniesieniu do roku 2012). Dla całej badanej populacji wynosi ona 60,1%;
- 61,6% respondentów (osób zatrudnionych w firmach, które otrzymały wsparcie) nadal pracuje w tej samej firmie;
- 32,1% badanych zmieniło zakład pracy i pracuje w innej firmie;
- 1,6% prowadzi działalność gospodarczą;
- 3,3% respondentów jest bezrobotnych, w tym: 1,7% jest zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a 1,6% nie jest zarejestrowanych;
- 1,2% otrzymało rentę lub odeszło na emeryturę;
- 0,2% pracuje za granicą.

W 2014 roku rozpoczęto także realizację Badania losów absolwentów województwa opolskiego, jednak wykonawca badania odstąpił od jego realizacji. W związku z tym zamiast tego projektu rozpoczęto realizację badania pt. Badanie aspiracji edukacyjnych i zawodowych studentów i uczniów ostatnich klas szkół zawodowych. Ma ono na celu ustalenie planów w wyżej wymienionych obszarach, a także diagnozę skłonności do migracji zarobkowych. Ponieważ badanie trwa do 20 marca 2015 roku, wyniki zostaną opublikowane po tym terminie.

Natomiast w ramach realizacji badań finansowanych ze środków Funduszu Pracy w roku 2014 wykonano badanie pod nazwą Diagnoza bezrobotnej młodzieży w województwie opolskim, które stanowiło podstawę informacyjną dla wdrażanego rządowego programu Gwarancje dla młodzieży. CEL: ustalenie rzeczywistego położenia bezrobotnej młodzieży, wskazanie barier w poszukiwaniu pracy oraz określenie zainteresowania nowymi instrumentami wsparcia wprowadzonymi nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Cechy bezrobotnej młodzieży:

- 57% stanowią kobiety;
- ponad połowa (51%) posiada wykształcenie gimnazjalne, niższe lub zawodowe;
- 52% osób w wieku 18-24 lata nie posiada żadnych kwalifikacji;
- 55% osób nie ma doświadczenia zawodowego;
- przeciętny czas trwania bezrobocia to 8 miesięcy, a 44% osób w badanej grupie zostało uznanych za długotrwale bezrobotnych.

Struktura młodzieży:

- ✓ 83% młodzieży mieszka z rodzicami;
- ✓ 25% osób deklaruje wykonywanie pracy nierejestrowanej;
- ✓ 17% stanowią wykluczeni z rynku pracy - oznacza to bezrobotnych, którzy jednocześnie oczekują na pracę ponad 12 miesięcy i bezpośrednio lub pośrednio korzystają ze świadczeń socjalnych.

Preferencje młodzieży:

- ✓ 71% akceptuje pracę w oddaleniu, ale tylko w odległości do 25 kilometrów;
- ✓ minimalna stawka, za jaką młodzież podjęłaby zatrudnienie, to 1 590 zł netto miesięcznie.

4. Projekty własne

W 2014 roku Wojewódzki Urząd Pracy realizował cztery systemowe projekty własne:

Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III: to projekt badawczy realizowany w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL w okresie marzec 2013 – czerwiec 2015 roku. Jego wartość wynosi 1 000 tys. zł, a problematyka objęła w 2014 roku sześć modułów badawczych: badanie ofert

pracy w województwie opolskim, badanie „Powiatowe Urzędy Pracy i ich pracownicy w chwili zmiany ustawy”, badanie „Diagnoza współpracy powiatowych urzędów pracy z ośrodkami pomocy społecznej”, badań efektywności dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej i efektywności refundacji na utworzenie nowego stanowiska pracy, dwóch edycji cyklicznego badania popytu na pracę (WUP).

W ramach projektu Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III współpracowano z firmą bit group z Austrii w zakresie adaptacji austriackiego modelu doradztwa zawodowego dla osób w wieku 50+. W efekcie współpracy zorganizowano 1 wizytę studyjną oraz 5 spotkań zespołu eksperckiego ds. adaptacji modelu (efekt współpracy WUP i PUP) oraz wypracowano 1 model doradztwa zawodowego dla osób bezrobotnych w wieku 50+.

**wsparcie
kompetencji
na starcie**

Kolejny systemowy projekt w ramach Poddziałania 6.1.1 realizowany przez WUP w okresie 01.03.2013 -

30.06.2015 o nazwie **„Wsparcie kompetencji na starcie”** opiewa na kwotę 7 279 581,92 zł. W ramach tego projektu i współpracy z Izbą Rzemieślniczą z Mannheim (Niemcy) osiągnięto rezultaty: ścieżkę w projekcie rozpoczęło 146 osób; szkolenie zawodowe ukończyły 184 osoby, szkolenie językowe - 184 osoby; na staże poszły 153 osoby; odbyły się 2 wizyty studyjne.

Istotnym elementem całościowej polityki w ramach wytycznej był realizowany przez WUP projekt systemowy **„Powrót do zatrudnienia”**, stanowiący jednocześnie element programu Specjalnej Strefy Demograficznej. Projekt opiewa na kwotę 20 mln zł i jest realizowany w okresie 01.04.2013 r. – 30.11.2015 r. Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia poprzez zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji oraz doświadczenia zawodowego niezbędnych do zatrudnienia w zawodzie opiekuna dziennego. Nie bez znaczenia jest także umożliwienie rodzicom dzieci do 3 roku życia zamieszkującym Opolszczyznę efektywnego pogodzenia życia rodzinnego z zawodowym. Dzięki realizacji projektu miasta i gminy Opolszczyzny będą mogły poszerzyć ofertę usług związanych z opieką nad dziećmi o nowe rozwiązanie, ograniczając przy tym koszty związane z tworzeniem i utrzymaniem żłobków czy klubów dziecięcych.

W ramach realizacji projektu systemowego „Powrót do zatrudnienia” w 2014 roku:

- zrekrutowano 642 osoby w celu przeszkolenia w zawodzie opiekuna dziennego lub opiekuna w żłobku\klubie dziecięcym,
- w ramach działań rekrutacyjnych 475 osób skierowano na badania psychologiczne weryfikujące kandydatów pod kątem możliwości pracy z małymi dziećmi,
- 512 osób ukończyło szkolenia w zawodzie opiekun dzienny bądź opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym uzyskując odpowiedni certyfikat,
- 193 osoby uzyskały zatrudnienie w zawodzie opiekuna dziennego,
- 150 osób skierowano na staż w żłobku lub przedszkolu.

W 2014 roku podpisano kolejnych 17 porozumień z gminami o rozpoczęciu działań w zakresie tworzenia miejsc pracy dla opiekunów dziennych.

Dodatkowo w ramach realizacji projektu odbyło się 8 spotkań z pracodawcami w celu omówienia warunków współpracy przy zatrudnianiu opiekunów dziennych bądź kierowania na staż. W ramach działań promocyjnych ukazały się artykuły i ogłoszenia o projekcie

w prasie regionalnej i lokalnej, wyemitowano cykl audycji radiowych związanych z realizacją projektu, nakręcono i wyemitowano w TVP Opole film popularyzujący zawód opiekuna dziennego.

W ramach projektu skierowano 117 osób na staże w żłobkach, a 135 osób rozpoczęło już staż w przedszkolu.

PO KLucz do biznesu 2: projekt realizowany w ramach Działania 6.2 PO KL w okresie 01 luty 2012 roku – 31 maj 2015 rok przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu oraz powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim.

Wartość projektu wynosi 56 921 tys. zł. Głównym celem projektu jest wzrost przedsiębiorczości w województwie opolskim oraz podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców Opolszczyzny dzięki stworzeniu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości poprzez umożliwienie chętnym osobom rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, a także zastosowanie kompleksowych form wsparcia. Projekt adresowany jest do mieszkańców województwa opolskiego (1 216 osób), którzy w okresie 12 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu nie prowadzili działalności gospodarczej oraz co najmniej 3 miesiące przed przystąpieniem do projektu posiadali status osoby bezrobotnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy, a planują założenie firmy na terenie Opolszczyzny. Do etapu przyznania jednorazowej dotacji inwestycyjnej przystąpiły w 2014 roku 142 osoby, które złożyły *Wnioski o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej*. Komisja Oceny Wniosków, składająca się z wyłonionych w drodze otwartego naboru ekspertów, zakwalifikowała do udziału w projekcie 110 osób.

W ramach wsparcia szkoleniowo-doradczego dla uczestników projektu przewidziano III etapy obejmujące:

- szkolenie e-learningowe,
- doradztwo finansowe,
- warsztaty szkoleniowe.

W ramach projektu wyłoniono firmę, której eksperci dokonali oceny Wniosków o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej w kwocie 40 000,00 zł, następnie przyznano łącznie 104

dotacje. Uczestnicy również otrzymali możliwość ubiegania się o dodatkową pomoc w ramach podstawowego wsparcia pomostowego w postaci pomocy finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż 700,00 PLN przez okres pierwszych 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy na otrzymanie podstawowego wsparcia pomostowego.

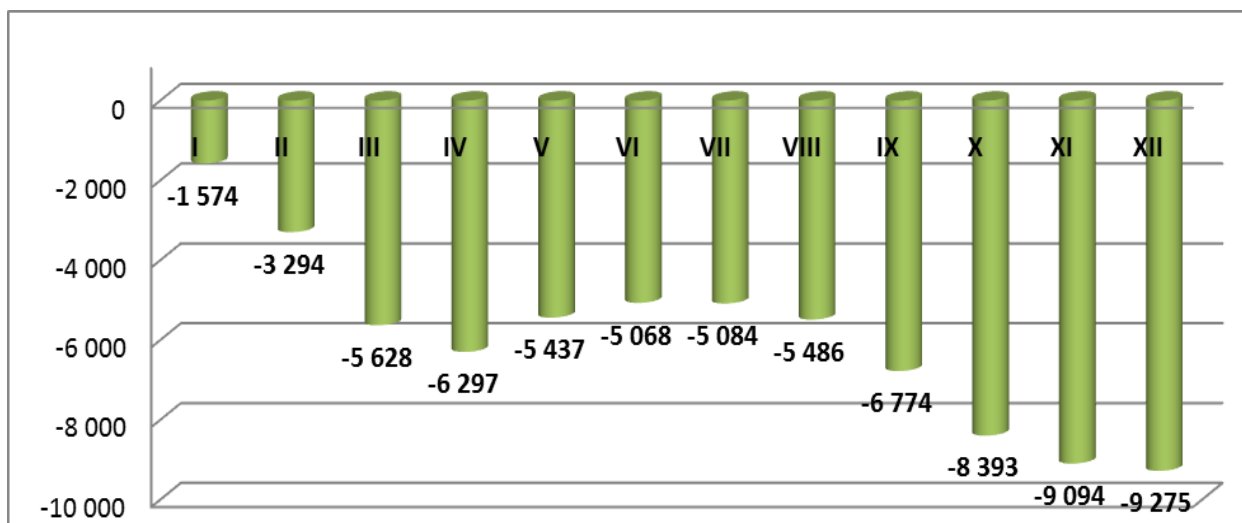
II. WYBRANE ASPEKTY BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE W 2014 ROKU

2.1 Ogólna charakterystyka bezrobocia

Na koniec 2014 roku w województwie opolskim było zarejestrowanych 42 361 bezrobotnych i liczba ta była niższa od uzyskanej z końcem roku 2013 o 9 275 osób (spadek o 18%).

Dla zobrazowania zmian w poziomie bezrobocia na przestrzeni ubiegłego roku sporządzono wykres nr 1, gdzie punktem odniesienia jest stan z końca analogicznego okresu 2013 roku. W analizowanych miesiącach odnotowano ciągły spadek liczby bezrobotnych. Od stycznia do grudnia 2014 roku liczba bezrobotnych była niższa wobec analogicznych miesięcy 2013 roku.

Wykres 1: Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni roku 2014 wobec analogicznych miesięcy 2013 roku

Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2014 roku w województwie opolskim stanowili 11,9% ludności aktywnej zawodowo, co oznacza spadek o 2,3 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Pod względem wielkości tego wskaźnika zajmujemy 7 miejsce w kraju. Stopa bezrobocia pozwala na ukazanie różnic w natężeniu zjawiska sygnalizując stopień zagrożenia w układzie terytorialnym w skali wojewódzkiej jak i krajowej. W analizowanym okresie bezrobocie w kraju wyniosło 11,5%, co oznacza, iż poziom bezrobocia na Opolszczyźnie przekroczył wartość krajową o 0,4 punktu procentowego (na koniec roku 2013 było to o 0,8 punktu procentowego).

Cechą endemiczną województwa opolskiego jest znaczne zróżnicowanie terytorialne zjawiska bezrobocia. Na koniec grudnia 2014 roku stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach wahała się od 6,0% w Opolu do 18% w powiecie prudnickim. Systematycznie analizowany poziom natężenia bezrobocia wskazuje, że od lat najtrudniejsza sytuacja ma miejsce w powiatach: brzeskim, nyskim i prudnickim.

Tabela 1: Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia oraz wzrost/spadek bezrobocia odnotowane w trakcie roku 2014

<i>Powiaty</i>	<i>Stopa bezro- bocia na dzień 31.12.2014</i>	<i>Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2013</i>	<i>Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2014</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w porównaniu do końca grudnia 2013</i>	<i>Dynamika grudzień 2013 = 100%</i>
OGÓŁEM	11,9	51 636	42 361	-9 275	82,0
brzeski	17,6	6 905	5 055	-1 850	73,2
głubczycki	16,7	3 216	2 730	-486	84,9
k - kozielski	12,4	4 980	4 099	-881	82,3
kluczborski	12,6	3 178	2 626	-552	82,6
krapkowicki	8,9	2 591	2 340	-251	90,3
namysłowski	16,4	2 770	2 308	-462	83,3
nyski	16,9	8 966	7 234	-1 732	80,7
oleski	8,6	2 455	2 048	-407	83,4
Opole- miasto	6,0	4 885	4 201	-684	86,0
opolski	11,9	5 432	4 525	-907	83,3
prudnicki	18,0	3 766	3 237	-529	86,0
strzelecki	8,5	2 492	1 958	-534	78,6

Ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa widoczny był we wszystkich powiatach. Najwyższy odnotowano na obszarze powiatu: brzeskiego

(o 1 850 osób) oraz nyskiego (o 1 732 osoby). Największą dynamiką spadku (26,8%) charakteryzował się powiat brzeski. Z kolei największy spadek stopy bezrobocia wystąpił również w powiecie brzeskim i wynosi 5,1, a najmniejszy w powiecie krapkowickim oraz Opolu (w obu przypadkach po 0,9).

W 2014 roku liczba rejestracji bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 69 838 jest o 6 217 mniejsza w porównaniu do 2013 roku. Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych (83,2%) oraz poprzednio pracujący (84,9%).

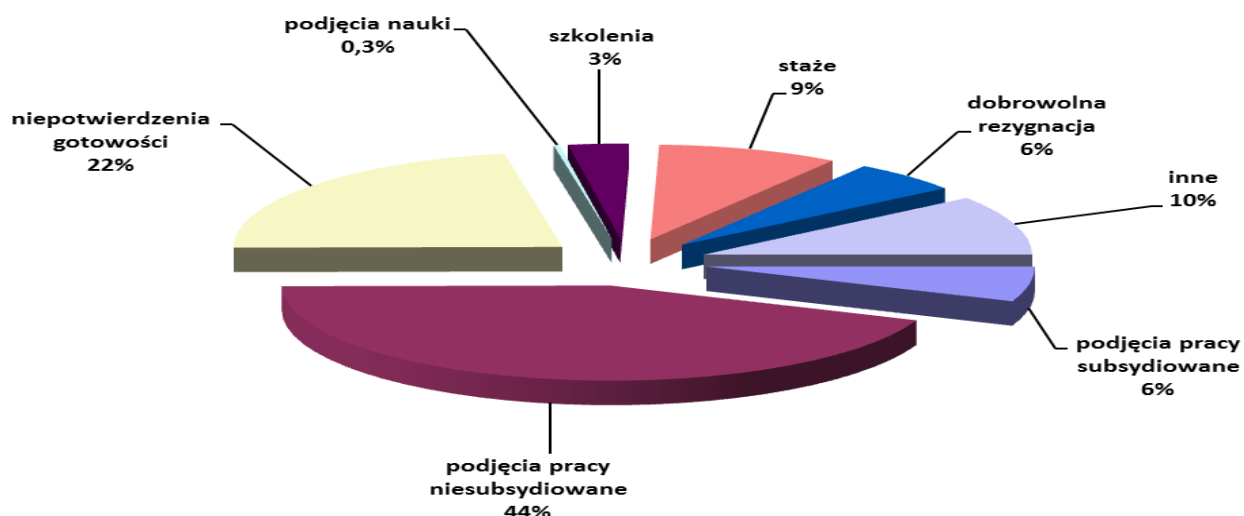
W ciągu całego 2014 roku pracownicy powiatowych urzędów pracy dokonali 79 113 wyłączeń z ewidencji bezrobotnych i jest to o 2 919 więcej niż w roku ubiegłym. Głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 49,9% odpływu (rok wcześniej 48 %). W liczbach bezwzględnych wyłączenia z ewidencji z tytułu podjęcia pracy wyniosły 39 465 i na tle roku 2013 było to o 3 073 więcej.

Pewien udział w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy miało zatrudnienie subsydiowane 4 716 (o 674 więcej niż w 2013 roku), z tego:

- prace interwencyjne: 343 (w 2013 r. 309);
- roboty publiczne: 2 015 (w 2013 r. 2 053);
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej: 1 087 (w 2013 r. 1 004);
- refundacje wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy: 992 (w 2013 r. 654).

Ponadto w omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych wyłączono 9 419 osób, które skierowano na szkolenia lub na staż absolwencki i było to o 499 więcej niż w 2013 roku.

Wykres 2: Struktura przyczyn wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych w roku 2014

2.2 Wybrane elementy struktury bezrobotnych

Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia 2014 roku wśród ogółu bezrobotnych większość stanowiły kobiety: 22 269 osób (o 4 771 mniej niż na koniec 2013 r.), których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie wyniósł 52,6% (o 0,2 punktu procentowego więcej niż w grudniu 2013 roku).

Bezrobocie na wsi

W dniu 31 grudnia 2014 roku w urzędach pracy Opolszczyzny było zarejestrowanych 19 658 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich (o 3 894 mniej niż na koniec 2013 r.). Stanowiły one 46,4% wszystkich bezrobotnych. Jest to zbliżona wartość do tej z końca grudnia 2013 roku (45,6%).

Młodzież w wieku do 25 lat

Na koniec 2014 roku w urzędach pracy Opolszczyzny zarejestrowanych było 6 415 osób w wieku 18 – 24 lata (o 2 886 osób mniej niż w grudniu 2013). Stanowiły one 15,1% wszystkich zewidencjonowanych bezrobotnych.

Długotrwale bezrobotni

Na koniec 2014 roku w województwie opolskim takich osób było 23 583, co stanowiło 55,7% ogółu osób zewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy. Pomimo spadku

liczby osób długotrwale bezrobotnych rośnie ich udział o 4,7 pp. w stosunku do ogółu liczby bezrobotnych co jest spowodowane większą aktywnością w poszukiwaniu pracy osób pozostających do 12 miesięcy w rejestrze.

2.3 Oferty pracy

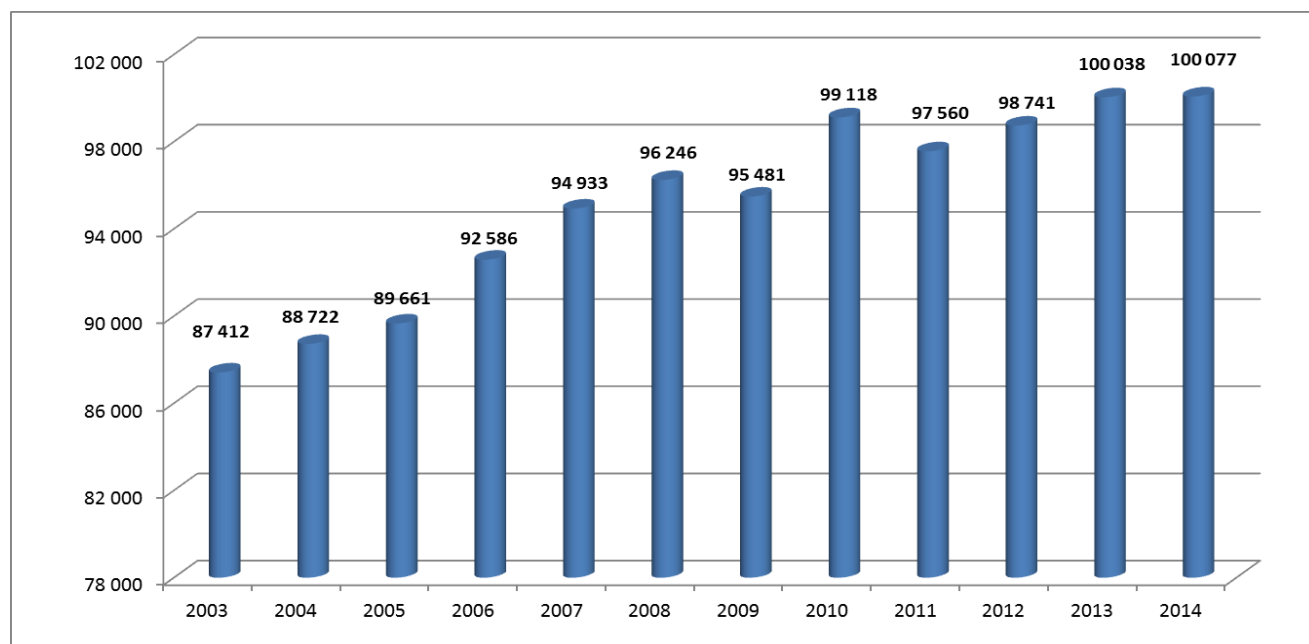
W ciągu całego 2014 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło ogółem 38 747 ofert pracy i było to o 9 370 ofert więcej niż w 2013 roku. Zgłoszone propozycje pracy w większości dotyczyły prac niesubsydiowanych, które stanowiły 67,2% ogółu zgłoszonych (w ubiegłym roku było to 63,8%).

III. Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej

3.1 Podmioty gospodarcze

W grudniu 2014 roku na terenie województwa zarejestrowanych było ponad 100 tysięcy podmiotów gospodarczych i jest to najwyższy poziom odnotowany w analizowanym niższym okresie. Oznacza to, że rok 2014 jest trzecim z kolei rokiem zwiększania się poziomu przedsiębiorczości w województwie.

Wykres 3: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON

3.2 Zatrudnienie

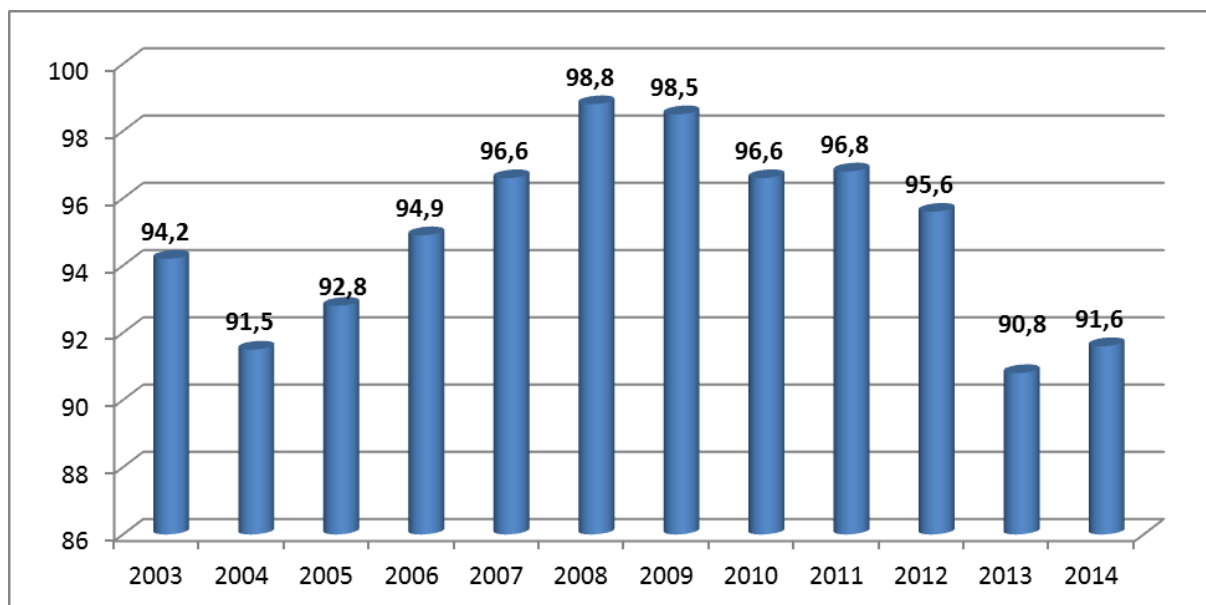
Analizując problem wielkości zatrudnienia w przekroju dwóch wskaźników: przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wyników BAEL, stwierdzić można:

- widoczny wzrost przeciętnego zatrudnienia w okresie styczeń-grudzień 2014 r. w sektorze przedsiębiorstw o 0,8% do poziomu 91,6 tys. osób. Wzrost wystąpił w większości sekcji m.in. w budownictwie (o 9,8%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,9%), a spadek odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,0%) oraz handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 2,9%).
- wzrost liczby pracujących w IV kwartale 2014 wg BAEL wobec IV kwartału 2013 roku,
- nadal utrzymująca się tendencja, zapoczątkowana w III kwartale 2009, do utrzymywania się wyższej liczby pracujących od liczby biernych zawodowo, przede wszystkim z uwagi na ich przejście do kategorii osób poszukujących pracy (bezrobotnych),
- wzrost współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia w IV kwartale 2014 wobec IV i III kwartału 2013 roku.

Tabela 2: Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności (wg BAEL)

Okresy	Ludność			Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
	Ogółem	w tym			
		Pracujący	Bierni		
	w tys			%	%
III kwartał 2013	707	350	324	54,2	49,5
IV kwartał 2013	714	351	335	53,1	49,2
III kwartał 2014	758	382	345	54,4	50,4
IV kwartał 2014	753	382	346	54,1	50,7

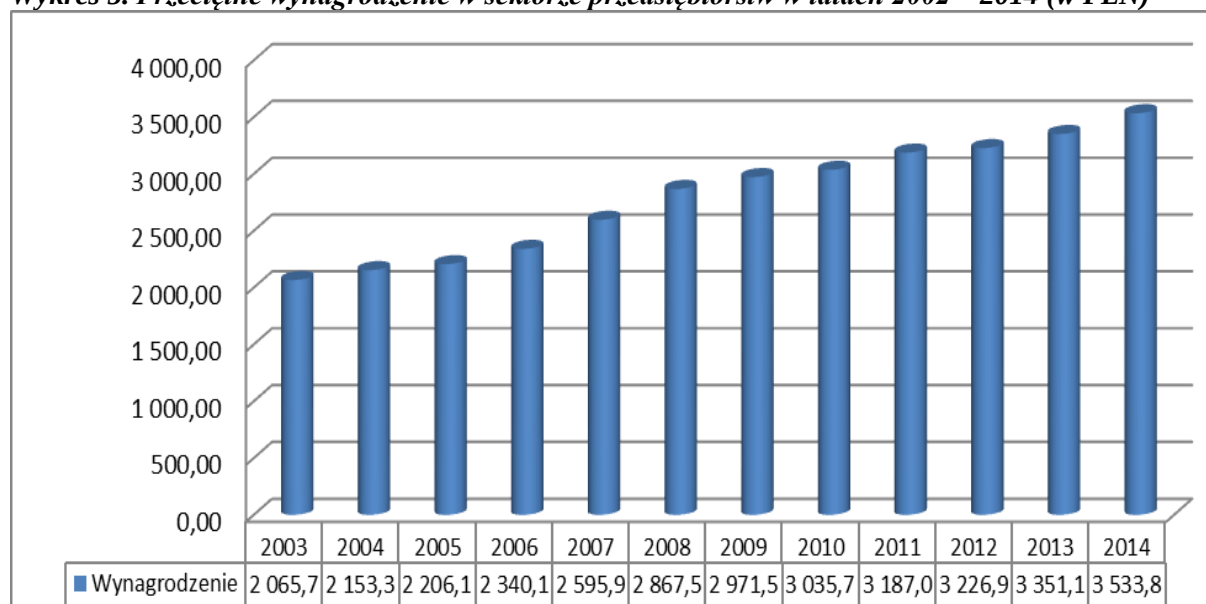
Wykres 4: Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2002 – 2014 (w tys. osób)

Wśród innych zjawisk istotnych dla sytuacji gospodarczej w województwie w porównaniu z rokiem 2013 wymienić należy:

- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń – grudzień 2014 do poziomu 3 533,89 PLN, tj. wyższego o 5,5% od stanu na rok 2013; jest to przedłużenie wieloletniej już tendencji do wzrostu wynagrodzeń z dość wysokim tempem wzrostu (w roku 2008 wynagrodzenia wzrosły o 10,5%, a w 2009 o 3,3, w 2010 o 2,2%, w 2011 o 5,0%, w 2012 o 1,3%, w 2013 o 3,8%),
- spadek nakładów inwestycyjnych o 5,8% (we wrześniu 2014 roku wynosiły one 797 509 tys. zł, podczas gdy we wrześniu 2013 r.: 846 668 tys. zł),
- wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w całym 2014 roku (o 3,8%),
- wzrost wielkości produkcji budowlano-montażowej w całym 2014 roku (o 21,7%),
- wzrost wartości sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach handlowych (o 4,3%), i w przedsiębiorstwach hurtowych (o 4,9%) oraz w sprzedaży detalicznej (o 2,2%) w ciągu 12 miesięcy 2014 roku,
- wzrost dynamiki PKB w kraju o 1%, po wzroście o 1,6% w 2013 roku, co pozytywnie wpływa między innymi na rynek pracy.

Wykres 5. Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2002 – 2014 (w PLN)

Ważnym miernikiem rozwoju regionalnej gospodarki, mającym bezpośredni wpływ na oblicze rynku pracy, jest zdolność generowania nowych miejsc pracy. W przeciągu I-III kwartału ubiegłego roku duże, średnie i małe podmioty gospodarki wytworzyły ogółem 12 202 nowych miejsc zatrudnienia (o 4 632 więcej niż w tym samym okresie 2013 r.), z czego:

- 1 449 przypadło na sektor publiczny, 10 753 na sektor prywatny,
- 4 985 przypadło na podmioty małe, 4 760 na średnie, 2 457 na duże.

IV. Zadania na 2015 rok

Zadania zaplanowane do realizacji na rok 2015 z jednej strony stanowią kontynuację zadań realizowanych również w latach 2013 i 2014, z drugiej stanowią swoiste nowe otwarcie. Patrząc na wielkość nakładów ponoszonych na realizację najważniejszych działań w latach ubiegłych, widać wyraźnie, że w tych obszarach są dostępne duże środki finansowe, umożliwiające realizację wielu zróżnicowanych i efektywnych projektów i przedsięwzięć. Potwierdza to alokacja środków w nowej perspektywie wydatkowania środków unijnych 2014-2020, w ramach której znalazły się osie priorytetowe pozwalające na kontynuację wszystkich najważniejszych zadań. Jest to rozwiązanie zasadne, ponieważ, patrząc na wskaźniki dotyczące liczby osób obejmowanych zaplanowanymi działaniami, nie ma wątpliwości co do występowania dużego popytu na wsparcie. Wszystkie zadania niniejszego planu nie mają charakteru autonomicznego, lecz ich realizacja nosi znamiona komplementarności i pozytywnego współoddziaływania na siebie. Innymi słowy, inwestycje w partnerstwo i podnoszenie jakości usług związanych z rynkiem pracy mogą mieć wpływ na działania zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych.

Warto podkreślić, że rok 2015 jest swego rodzaju rokiem przełomowym. Jest to ostatni rok wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i pierwszy rok wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa opolskiego, które w zakresie działań skierowanych na rynek pracy są bezpośrednimi kontynuatorami POKL. Jest to także pierwszy pełny rok obowiązywania znowelizowanej Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która wprowadziła znaczące zmiany dotyczące form wsparcia osób bezrobotnych.

Na poziomie regionu realizacja RPD nawiązywać będzie ściśle do zapisów *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku*, a także *Programu Specjalnej Strefy Demograficznej*, których kontekst wskazany został przy opisie poszczególnych zadań. Obydwa te dokumenty kładą silny nacisk na rozwój rynku pracy, wzrost zatrudnienia i powiązanie edukacji z tym rynkiem. Z kolei kontekst poziomu krajowego to przede wszystkim zapisy nowego *Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017*.

Wykaz skrótowych nazw instytucji użytych przy opisie wytycznych:

CTC – CTC Polska Sp. z o.o.

EFS - Europejski Fundusz Społeczny

OHP – Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy

PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PSZ - Państwowe Służby Zatrudnienia

PUP – powiatowe urzędy pracy

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

RCRE – Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji

TSKN - Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim

UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

4.1 Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, w tym z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz rejestrujących się po utracie zatrudnienia

4.1.1 Kontekst

Z uwagi na „zatrudnieniowy” charakter RPD, działania podejmowane z myślą o ograniczaniu bezrobocia i aktywizacji osób pozostających bez pracy stanowią podstawę każdego rocznego planu. Jest to szczególnie istotne w sytuacji odzyskiwania przez rynek pracy dynamiki po przeżytym kryzysie. W roku 2014 nastąpił znaczący spadek bezrobocia w porównaniu do roku wcześniejszego (spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych o ponad 9 tys. osób i spadek stopy bezrobocia o 2,3%). Poprawa sytuacji jest niewątpliwie powiązana z konsekwentnie realizowaną aktywną polityką rynku pracy. Mimo wyraźnej poprawy, sytuacja w województwie nadal wymaga interwencji.

Konieczność priorytetowego potraktowania problemu aktywizacji osób biernych zawodowo i bezrobotnych wydaje się oczywista w świetle analizy sytuacji na rynku pracy przedstawionej w rozdziale II i wynika przede wszystkim:

- z wysokiego poziomu bezrobocia w województwie, o czym informuje stopa bezrobocia stale wyższa od stopy obliczonej dla całego kraju,

- wciąż wyraźnie dostrzegalnej terytorialnej nierównomierności rozkładu natężenia bezrobocia,
- ze strukturalnego charakteru bezrobocia w województwie, o czym świadczy m.in. prowadzony monitoring zawodów, który pokazuje nadwyżkowy charakter rynku pracy zawodów w województwie, koncentrację bezrobotnych w obrębie kilku zawodów, w przypadku których notuje się wysoki napływ do bezrobocia przy znacznie niższym napływie ofert pracy a także struktura bezrobotnych według wykształcenia,
- ze złą sytuacją osób młodych na rynku pracy (stopa bezrobocia dla osób w wieku do 25 roku życia znacząco przekracza ten sam wskaźnik dla ogółu populacji).

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego II: **Konkurencyjna gospodarka**, Cel II.4: **Rozwój kapitału ludzkiego** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**, Cel III.1: **Integracja społeczna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach Priorytetu VI – **Rynek pracy otwarty dla wszystkich** oraz Priorytetu VII – **Promocja integracji społecznej**),
- *Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój* (w ramach Osi priorytetowej I – **Osoby młode na rynku pracy**)
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* (Oś priorytetowa VII Konkurencyjny rynek pracy i VIII Integracja społeczna)
- *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017* (w ramach obszaru priorytetowego II: **Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy**, zwłaszcza w ramach działania kierunkowego 6: **Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, długotrwale bezrobotne, kobiety, grupa 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)**,
- *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* (w ramach celu strategicznego 1: **Konkurencyjny i stabilny rynek pracy**),
- *Program Specjalnej Strefy Demograficznej* (w ramach celu: **Zwiększenie liczby i poprawa jakości miejsc pracy w regionie** dla Pakietu I: **Praca to bezpieczna rodzina**),
- *Wieloletni Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku* (w ramach priorytetu 2: **Integracja społeczna w obszarze rynku pracy**),
- *Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015* (w ramach kierunku działań 1: **Wsparcie osób niepełnosprawnych**).

4.1.2 Działania realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa opolskiego i Wojewódzki Urząd Pracy w 2015 roku ze środków Funduszu Pracy i EFS

Wytyczna		AKTYWIZACJA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA, W TYM Z GRUP W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY ORAZ REJESTRUJĄCYCH SIĘ PO UTRACIE ZATRUDNIENIA
Opis działań	Działania kluczowe	1. Działania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy polegające na zorganizowaniu i skierowaniu osób bezrobotnych na: a) staże (w tym przyznawanie bonów stażowych), b) przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, c) prace interwencyjne, d) prace społecznie użyteczne, e) roboty publiczne, f) szkolenia (w tym przyznawanie bonów szkoleniowych), g) porady indywidualne i grupowe w ramach doradztwa zawodowego, h) pośrednictwo pracy i) przyznawanie bonów zatrudnieniowych j) przyznawanie bonów na zasiedlenie (PUP) 2. Wdrażanie Działania 6.1 <i>Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie</i> w ramach PO KL (WUP) 3. Wdrażanie Działania 7.1 <i>Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji</i> oraz 7.2 <i>Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej</i> w ramach PO KL (WUP) 4. Realizacja projektu systemowego w ramach Poddziałania 6.1.1 <i>Powrót do zatrudnienia</i>, w ramach którego 220 osób podejmuje subsydiowane zatrudnienie jako opiekun dzienny a 260 osób odbywa staż w żłobku lub przedszkolu – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (WUP) 5. Wdrażanie projektów pozakonkursowych Powiatowych Urzędów Pracy i projektów konkursowych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa I <i>Osoby młode na rynku pracy (WUP)</i> 6. Wdrażanie Działania 7.1 i 7.2 <i>Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy</i> (w tym projekty Powiatowych Urzędów Pracy) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (WUP) 7. Wdrażanie Działania 8.2 <i>Włączenie społeczne</i> i 8.3 <i>Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej</i> w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (WUP i UMWO)
	Działania uzupełniające	1. Usługi sieci EURES (PUP i WUP) 2. Prowadzenie warsztatów dla bezrobotnych na tematy: <i>Rozmowa kwalifikacyjna, Poznanie własnego potencjału, Asertywność, Autoprezentacja, Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, Komunikacja interpersonalna, Warsztat promocji samego siebie (WUP)</i> 3. Prowadzenie porad indywidualnych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z wykorzystaniem testów jako narzędzi diagnostycznych (WUP)
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo WUP i PUP
Źródła finansowania działań		Fundusz Pracy, budżet państwa (w tym EFS), budżet JST
Zakładane rezultaty działań		1. Powiatowe urzędy pracy będą aktywizować osoby bezrobotne w ramach rozdysponowanych środków Funduszu Pracy oraz w ramach projektów pozakonkursowych realizowanych w obszarze priorytetu I PO WER i Priorytetu VII RPO. 2. Ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie prowadzić będą aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i biernych zawodowo w ramach projektów systemowych realizowanych w obszarze priorytetu VII Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 POKL

	3. Podjęcie przez 220 osób subsydiowanego zatrudnienia w zawodzie opiekuna dziennego i odbycie przez 260 osób stażu w żłobku lub przedszkolu w ramach projektu Powrót do zatrudnienia. 4. Prowadzona będzie ponadto działalność doradcza oraz pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES
--	---

4.1.3 Działania realizowane przez inne niż PUP jednostki

Wytyczna		AKTYWIZACJA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA, W TYM Z GRUP W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
Opis działań	Działania kluczowe	1. Całoroczna działalność Młodzieżowego Centrum Kariery, obejmująca organizację kursów i szkoleń zawodowych dla młodzieży oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy; wsparcie doradców zawodowych i psychologów; promocję przedsiębiorczości; pomoc w znalezieniu zatrudnienia (OHP) 2. Całoroczna działalność Młodzieżowego Biura Pracy i jego filii, punktów pośrednictwa pracy i młodzieżowych centrów kariery, obejmująca m.in. bezpłatne usługi w zakresie pośrednictwa pracy, organizację zatrudnienia krótkoterminowego, współpracę z pracodawcami w zakresie pozyskiwania ofert pracy, organizację rozmów kwalifikacyjnych przy udziale pracodawców, konsultacje indywidualne z zakresu rynku i pośrednictwa pracy, organizację giełd i targów pracy (OHP) 3. Całoroczna działalność Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, świadczącego usługi w zakresie doradztwa zawodowego, w szczególności: usługi doradcze w formie stacjonarnej i wyjazdowej, grupową i indywidualną informację zawodową, grupowe i indywidualne poradnictwo zawodowe, treningi i warsztaty umiejętności osobistych, pomoc w planowaniu kariery zawodowej (IPD), warsztaty aktywizujące (OHP) 4. Realizacja projektu pn. <i>Tranzytowe miejsca pracy – import modelu wsparcia dla szczególnie wrażliwych grup na rynku pracy</i>, zakładającego wsparcie dla osób długotrwale bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat poprzez upowszechnienie nowego profilu zawodowego animatora osób starszych (AOS) w zakresie animacji działań na rzecz osób starszych, służących ich aktywizacji dla społeczeństwa lokalnego/obywatelskiego i zapobieganiu pogarszania się sytuacji zdrowotnej i psychicznej – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (CTC/TSKN) 5. Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym, obejmujących m.in. prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek, organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby; organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych; organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez: doradztwo zawodowe, przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych; prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich

		dyskryminacji; prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć integracyjnych; organizowanie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy przewodników; zakup i szkolenie psów przewodników dla osób niewidomych oraz osób z niepełnosprawnością ruchową; opracowanie i wydawanie publikacji dotyczących problematyki zw. z niepełnosprawnością i/lub kierowanych do osób niepełnosprawnych (ROPS) 6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, w ramach kosztów utworzenia ze środków Funduszu może być dofinansowane: przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych pomieszczeń produkcyjnych i przeznaczonych na rehabilitację, zakup urządzeń i sprzętu rehabilitacyjnego, wyposażenie pomieszczeń socjalnych, przeznaczonych na rehabilitację i produkcyjnych oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług, zakup surowców, materiałów i narzędzi potrzebnych do rozruchu działalności gospodarczej, zakup środków transportu. Ponadto w ramach kosztów prowadzenia zakładu finansowane być mogą: wynagrodzenia, koszty transportu osób niepełnosprawnych, koszty szkoleń itp. (ROPS)
	Działania uzupełniające	1. Zlecanie zadań z zakresu pomocy społecznej podmiotom uprawnionym na podstawie art. 25 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z roku 2009, Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) w związku z art. 5 ust. 4 pkt 1 i 2, art. 11 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 13, art. 15 ust. 2a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z roku 2010, Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.); rodzaje zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, które mogą być realizowane przez podmioty uprawnione mieszczące się w zakresie ich działalności statutowej nieodpłatnej i odpłatnej to: 1) aktywizacja społeczna osób oraz środowisk zagrożonych lub wykluczonych społecznie, w tym dzieci i młodzieży pochodzących z ubogich i problemowych rodzin m.in. poprzez organizację imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, a także spotkań przedsięwziętecznych, 2) Wspieranie działań w zakresie gromadzenia i rozdawnictwa żywności instytucjom funkcjonującym w systemie pomocy społecznej (ROPS)
	Ewentualni partnerzy	Partnerstwo: - OHP i pracodawców, PUP, WUP, akademickich biur karier, ośrodków pomocy społecznej, organów administracji samorządowej, ośrodków szkolących, zakładów penitencjarnych, pogotowia opiekuńczego, domów dziecka, uczelni wyższych, PUP, domy dziecka, Warsztaty Terapii Zajęciowej, gminnych centrów informacji, Państwowej Inspekcji Pracy - ROPS i zakładów pracy chronionej, organizacji pozarządowych, samorządów
	Źródła finansowania działań	Budżet państwa (w tym EFS), środki własne, PFRON, samorząd województwa
	Zakładane rezultaty działań	1. Przygotowanie młodzieży uczącej się i osób pozostających bez zatrudnienia do właściwego i aktywnego poruszania się po rynku edukacji i pracy. 2. Zwiększenie dostępu do usług rynku pracy i objęcie nimi jak największej liczby osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz młodzieży uczącej się; aktywizacja bezrobotnych; podjęcie zatrudnienia przez osoby objęte wsparciem; utrwalanie kontaktów z pracodawcami i instytucjami rynku pracy, 3. Podjęcie pracy lub założenie własnej działalności gospodarczej przez uczestników szkoleń, nabycie wiedzy i umiejętności dotyczących prowadzenia działalności, nabycie umiejętności aktywnego poruszania się po rynku pracy, wzrost świadomości planowania własnej kariery zawodowej, zdobycie nowego zawodu, podwyższenie posiadanych kwalifikacji. 5. Zaktywizowanie 40 osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+ w ramach projektu <i>Tranzytowe miejsca pracy – import modelu wsparcia dla szczególnie wrażliwych grup na rynku pracy.</i> 6. Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej oraz przygotowanie osób niepełnosprawnych narażonych na wykluczenie do aktywnego życia społecznego i zawodowego 7. Utrzymanie miejsc pracy osób niepełnosprawnych, zatrudnianie osób

	niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, przygotowanie niepełnosprawnych pracowników zakładu aktywności zawodowej do życia w otwartym środowisku, realizacji pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w miarę ich indywidualnych możliwości dzięki zadaniom ROPS. W zakresie działań uzupełniających: 1. Zmniejszenie liczby osób, rodzin i środowisk zagrożonych bądź wykluczonych społecznie; ograniczenie skutków zjawiska stygmatyzacji i wyobcowania społecznego; przeciwdziałanie ubóstwu osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej; zwiększenie społecznej świadomości i wrażliwości na problemy osób, rodzin i środowisk będących w szczególnie trudnej sytuacji społecznej i ekonomicznej sprzyjać będzie postawie otwartości i podejmowaniu działań samopomocowych
--	--

4.2 Promocja i wspieranie przedsiębiorczości

4.2.1 Kontekst

Rok 2014 był, w kontekście liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, rokiem bardzo korzystnym dla rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Po raz drugi z rzędu regionalna baza REGON zanotowała ponad 100 tys. zarejestrowanych podmiotów. Wynik ten należy rozpatrywać w kontekście innych wskaźników makroekonomicznych wskazujących na ożywienie gospodarcze: wyższych niż w roku 2013 wartościach produkcji sprzedanej przemysłu czy produkcji budowlano – montażowej. Spadek zanotowano w obrębie wydatków inwestycyjnych.

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego II: **Konkurencyjna gospodarka**, Cel II.4: **Rozwój kapitału ludzkiego** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**, Cel III.1: **Integracja społeczna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach Priorytetu II: **Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw** i priorytetu VIII: **Regionalne kadry gospodarki**),
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* (Oś priorytetowa VII **Konkurencyjny rynek pracy**)
- *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017* (w ramach obszaru priorytetowego II: **Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy**),
- *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* (w ramach celu strategicznego 1: **Konkurencyjny i stabilny rynek pracy** oraz celu strategicznego 4: **Dynamiczne przedsiębiorstwa**),

- *Program Specjalnej Strefy Demograficznej* (w ramach Pakietu I: **Praca to bezpieczna rodzina**, zakładając m.in. powstanie do 2020 roku 5 500 nowych podmiotów gospodarczych dzięki wsparciu w postaci dotacji lub mikropożyczek, oraz Pakietu II: **Edukacja a rynek pracy** poprzez cel jakim jest zwiększenie liczby przedsiębiorstw zakładanych przez absolwentów),
- *Wieloletni Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku* (w ramach priorytetu 2: **Integracja społeczna w obszarze rynku pracy**),
- *Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015* (w ramach kierunku działań 4: **Rozwój przedsiębiorczości społecznej**).

4.2.2 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy województwa opolskiego oraz Wojewódzki Urząd Pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy i EFS

Wytyczna		PROMOCJA I WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Opis działań	Działania kluczowe	1. Działania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy polegające na: - udzieleniu osobom bezrobotnym jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, - zrefundowaniu podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych (PUP) 2. Realizacja projektu systemowego pn. <i>Sięgnij PO KL</i> do biznesu 2 w ramach działania 6.2 PO KL, obejmującego wsparcie doradcze i finansowe dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą (WUP) 3. Wdrażanie Działania 7.3 <i>Zakładanie działalności gospodarczej</i> w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (WUP)
	Działania uzupełniające	-
Ewentualni partnerzy		-
Źródła finansowania działań		Fundusz Pracy, budżet państwa (w tym EFS), budżet JST
Zakładane rezultaty działań		1. Utworzenie nowych podmiotów gospodarczych oraz nowych miejsc pracy

4.2.3 Działania podejmowane przez inne jednostki

Wytyczna		PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Opis działań	Działania kluczowe	1. Działalność Młodzieżowych Centrów Kariery obejmująca promowanie wśród młodzieży postaw przedsiębiorczych, zajęcia warsztatowe, porady i informacje indywidualne i grupowe z zakresu zakładania i prowadzenia

		działalności gospodarczej, promocję zachowań przedsiębiorczych poprzez warsztaty z zakresu zakładania własnej firmy (OHP)
	Działania uzupełniające	
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo: - OHP i Akademickie Centrum Karier, szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne, areszt śledczy, zakłady karne.
Źródła finansowania działań		budżet państwa
Zakładane rezultaty działań		w zakresie działań kluczowych: 1. Uzyskanie przez osoby uczące się, bezrobotne i poszukujące pracy wiedzy o zakładaniu, prowadzeniu własnej działalności gospodarczej oraz o możliwościach pozyskania środków finansowych na założenie i prowadzenie własnej działalności, zasadach marketingu, wzmocnienie w ww. grupach postaw przedsiębiorczych

4.3 Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług instytucji rynku pracy

4.3.1 Kontekst

Gruntowna zmiana ustawowa, jaką przyniósł publicznym służbom zatrudnienia rok 2014, stanowiła nie tylko krok w stronę unowocześnienia struktur i działań PSZ, ale również podniesienia jakości świadczonych usług. Zmiana ta ukierunkowała działania wymienionych instytucji na szkolenia dla swoich pracowników z zakresu znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia. Rok 2015 będzie pierwszym pełnym rokiem obowiązywania nowych rozwiązań. W związku z tym będzie miała miejsce kontynuacja działań podnoszących i dostosowujących kompetencje pracowników PSZ do nowych obowiązków.

Niezwykle istotny wymiar działań podejmowanych na rynku pracy ma partnerstwo. Poszerza ono obszar interwencji i wnosi doświadczenie innych instytucji zaangażowanych jako partnerzy. Analizując ubiegłoroczne RPD zauważyć i podkreślić wypada, iż pewne partnerstwa przy realizacji określonych zadań mają już charakter trwały, co dobrze świadczy o ich efektywności. Rok 2015 będzie rokiem zakończenia dużych projektów partnerskich, co pozwoli na ewaluację osiągniętych rezultatów i wyznaczenie nowych celów na przyszłość.

Kontynuowana będzie również realizacja Programu Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim. Obejmuje ona nie tylko współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli, ale również regionalnych mediów, uczelni wyższych i przedsiębiorców.

Realizacja tej wytycznej koncentrować się jak zwykle będzie przede wszystkim na działaniach zmierzających do podnoszenia kwalifikacji pracowników instytucji rynku pracy a także na dywersyfikacji świadczonych przez nie usług. Drugi kierunek działań to organizacja przedsięwzięć angażujących szerokie zaplecze społeczne, w tym instytucje samorządowe, pracodawców, instytucje opieki społecznej, edukacji itp.

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego I: **Sprawne i efektywne państwo** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (priorytetu VII: **Rynek Pracy dostępny dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej**, gdzie cel będzie realizowany m.in. poprzez wsparcie dla instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej),
- *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017* (w ramach obszaru priorytetowego I: **Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia**),
- *Program Specjalnej Strefy Demograficznej* (w ramach Pakietu I: **Praca to bezpieczna rodzina**, jeden z celów Pakietu zakłada przekształcenie instytucji publicznych w przyjazne obywatelom i przedsiębiorcom oraz uzyskanie wzrostu zaufania i kapitału społecznego),
- *Wieloletni Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku* (w ramach priorytetu 2: **Integracja społeczna w obszarze rynku pracy**),
- *Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015* (w ramach kierunku działań 5 – **Kształcenie i szkolenie zawodowe kadr pomocy i integracji społecznej** oraz 6 - **Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej**).

4.3.2 Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację RPD

Wytyczna		WSPIERANIE PARTNERSTWA I WSPÓŁPRACA NA RYNKU PRACY ORAZ PODNOSZENIE JAKOŚCI USŁUG INSTYTUCJI RYNKU PRACY
Opis działań	Działania kluczowe	1. Całoroczna działalność Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej obejmująca współpracę ze szkołami gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi, akademickimi biurami karier, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w zakresie upowszechniania wiedzy na temat rynku pracy, orientacji zawodowej i

		innej, współpracę z Powiatowymi Urzędami Pracy i szkołami ponadgimnazjalnymi w zakresie organizacji targów edukacji i pracy, podnoszenie kwalifikacji pracowników Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej poprzez udział w szkoleniach. (OHP) 2. Szkolenia podwyższające kwalifikacje dla pracowników PUP i WUP (PUP i WUP) 3. Wdrażanie szkoleń metodycznych dla doradców zawodowych i doradców klienta zatrudnionych w publicznych służbach zatrudnienia (WUP) 4. Realizacja projektu systemowego z komponentem współpracy ponadnarodowej <i>Wsparcie kompetencji na starcie</i> – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (WUP)
	Działania uzupełniające	1. Prowadzenie zajęć - praktyk półrocznych dla studentów Wydziału Pedagogiki Pracy Uniwersytetu Opolskiego (WUP) 2. Organizacja indywidualnych praktyk zawodowych dla studentów (WUP) 3. Organizacja targów pracy przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w miastach powiatowych woj. opolskiego; podczas targów wszyscy zaproszeni wystawcy będą mogli zaprezentować swoją ofertę. Wśród zaproszonych znajdują się szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie wyższe, lokalni pracodawcy, instytucje pozarządowe oraz instytucje rynku pracy (OHP)
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo: - OHP i szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne woj. opolskiego, uczelnie wyższe publiczne i niepubliczne, Powiatowe Urzędy Pracy, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - WUP i PUP, uczelnie wyższych, agencji zatrudnienia, OHP - WUP i Izby Rzemieślniczej z Mannheim
Źródła finansowania działań		Fundusz Pracy, budżet państwa (w tym EFS), środki własne
Zakładane rezultaty działań		1. Wzrost współpracy między partnerami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia, zwiększenie umiejętności radzenia sobie na rynku pracy wśród absolwentów szkół i uczelni, wzrost jakości usług pracowników Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej. 2. Zwiększenie dostępu do ofert pracy, 3. Wzrost jakości usług poradnictwa i pośrednictwa pracy świadczonych w ramach publicznych służb zatrudnienia, 4. Większa spójność współpracy na linii służby zatrudnienia – pracodawcy, 5. Zwiększenie efektu synergii w działaniach instytucjonalnych na rynku pracy

4.4 Edukacja ustawiczna

4.4.1 Kontekst

Od lat głównym problemem polskiego – a w jeszcze większym stopniu wojewódzkiego - systemu kształcenia ustawicznego jest niski udział uczestnictwa osób w wieku 25-64 lata. Wg danych GUS, w 2012 roku (nowszych danych brak) w regionie jedynie 3,6% osób z tej grupy uczestniczyło w edukacji pozaszkolnej lub szkoleniach, co klasyfikuje nasze województwo poniżej średniej krajowej (4,5%). W latach 2010-2011 wskaźnik ten był zdecydowanie

wyższy (odpowiednio 4,8% i 4,5% dla województwa)¹. Oznacza to konieczność nieustannych działań nad aktywnością edukacyjną społeczności regionalnej, która od lat osiąga niższe wskaźniki niż liczone dla całego kraju.

Aby kształcenie ustawiczne miało warunki do rozwoju, konieczne jest stworzenie sieci placówek świadczących usługi w tym zakresie. Jednym z elementów monitorowania tego systemu jest prowadzony przez WUP rejestr instytucji szkoleniowych. Warunki te to także stworzenie podstaw dla systemu e-learningu, który – oprócz treści dydaktycznych – zapewnia korzystającym opanowanie nowoczesnych technologii informacyjnych. Dostępność do kształcenia ustawicznego zwiększają również projekty szkoleniowe skierowane do określonych grup beneficjentów, realizowane w ramach PO KL i RPO. Ich zaletą jest możliwość nieodpłatnego podniesienia kwalifikacji a także udzielanie wsparcia towarzyszącego, likwidującego często bardzo istotne bariery społeczne (opieka nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, zwrot kosztów dojazdu itp.).

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego II: **Konkurencyjna gospodarka** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach priorytetu IX: **Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach**),
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* (Oś priorytetowa IX **Wysoka jakość edukacji**, Działanie 9.3 **Wsparcie kształcenia ustawicznego**)
- *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* (w ramach celu strategicznego 1: **Konkurencyjny i stabilny rynek pracy**),
- *Program Specjalnej Strefy Demograficznej* (w ramach Pakietu II: **Edukacja a rynek pracy**).

4.4.2 Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację RPD

Wytyczna		EDUKACJA USTAWICZNA
Opis działań	Działania kluczowe	1. Działania ROPS obejmujące: 1) szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej oraz kadr prowadzących pracę z rodziną, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań i w szczególności dotyczące realizacji działań w zakresie aktywnej integracji i rozwoju pracy socjalnej (w ramach projektów

¹Bank Danych Lokalnych, stat.gov.pl.

		systemowych), 2) specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny dla pracowników wyłącznie instytucji pomocy i integracji społecznej, działających na terenie regionu 3) organizacja akcji i kampanii promocyjno-informacyjnych o zasięgu regionalnym w zakresie stosowania aktywnych form integracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz z zakresu integracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym 4) realizacja i monitoring wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w regionie <u>(ROPS)</u> 2. Organizacja i realizacja kursów kwalifikacyjnych z zakresu: uprawnień pedagogicznych, oligofrenopedagogiki, organizacji i zarządzania oświatą dla oświatowej kadry kierowniczej wg zapotrzebowania nauczycieli na podstawie ewaluacji i badań własnych <u>(RCRE)</u> 3. Prezentacje i warsztaty dla nauczycieli prowadzone w macierzystych szkołach z zakresu tablic multimedialnych, systemu prowadzenia testów TESTICO, robotów humanoidalnych sterowanych komputerem, programów komputerowych wspomagających naukę oraz bezpieczeństwa w Internecie <u>(RCRE)</u> 4. Realizacja projektu pn. <i>Neurodydaktyka w szkole XXI wieku</i>, obejmującego kursy dla dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie wykorzystania elementów neurodydaktyki w procesie nauczania – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej <u>(RCRE)</u> 5. Realizacja projektu pn. <i>Fascynujący świat nauki i technologii</i>, zakładającego realizację zajęć naukowo-poznawczych dla dzieci i dorosłych, zachęcających do dalszego eksperymentowania, poznawania praw przyrody i nowoczesnych technologii informatycznych - projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej <u>(RCRE)</u> 6. Wdrażanie w ramach PO KL Działania 9.1 <i>Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty</i>, Działania 9.3 <i>Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego</i>, Działania 9.4 <i>Wysoko wykwalifikowane kadry oświaty</i> oraz 9.6 <i>Upowszechnienie uczenia się dorosłych</i> <u>(WUP)</u> 7. Wdrażanie w ramach RPO Poddziałania 9.1.1 <i>Wsparcie kształcenia ogólnego</i>, Poddziałania 9.1.3 <i>Wsparcie edukacji przedszkolnej</i>, Poddziałania 9.1.5 <i>Programy pomocy stypendialnej</i> oraz 9.2.1 <i>Wsparcie kształcenia zawodowego</i> <u>(WUP)</u>
	Działania uzupełniające	1. Opiniowanie kierunków kształcenia w powiatach <u>(PUP)</u>
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo: - RCRE i Opolskiego Kuratora Oświaty - partnerstwo PUP i szkół ponadgimnazjalnych, instytucji szkolących i powiatowych rad zatrudnienia
Źródła finansowania działań		budżet państwa (w tym EFS), budżet JST, środki własne, odpłatność uczestników
Zakładane rezultaty działań		1. Rezultaty działań ROPS obejmujące: 1) usprawnienie realizacji zadań wynikających ze specyfiki pracy w pomocy społecznej, poprzez przeszkolenie min. 165 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej, kadr pracy z rodziną i instytucji rynku pracy. Ponadto zorganizowane będą 2 wizyty studyjne na terenie woj. śląskiego dotyczące nowych standardów środowiskowej pracy socjalnej dla 50 osób. 2) ukończenia szkolenia specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny dla 15 osób , 3) przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej na rzecz przeciwdziałaniu zjawiska wykluczenia społecznego na poziomie regionalnym. Wydanie 2 edycji Kwartalnika

	<i>Empowerment</i>. Wydanie 26 4stronnicowych wkładek w gazecie regionalnej <i>Integracja bez barier</i> oraz 52 e-wydań na stronie internetowej gazety regionalnej. Zorganizowanie 1 pikniku na rzecz rodzin i rodzicielstwa dla 200 osób oraz zorganizowanie 1 kampanii społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych; 4) Wdrożenie regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ES i jej otoczenia w regionie. Zorganizowanie cyklu szkoleniowego dotyczącego ekonomii społecznej dla 25 osób oraz zorganizowanie dwóch wizyt studyjnych dot. ekonomii społecznej. 2. Uzyskanie dodatkowych kwalifikacji rozszerzających możliwość zatrudnienia w edukacji 3. 10 wyjazdów do szkół w celu przeprowadzenia prezentacji i warsztatów dla nauczycieli 4. Udział co najmniej 400 osób w 40- i 60-godzinnych kursach w ramach projektu <i>Neurodydaktyka w szkole XXI wieku</i> 5. Udział co najmniej 300 osób w zajęciach naukowo-poznawczych w pracowniach eksperymentalnych, mobilnych planetariach i obserwatorium astronomicznym podczas organizowanych dni otwartych, festiwalu nauki, nocy kultury itp. w ramach projektu <i>Zaczarowany świat nauki i przyrody</i> 6. Wzrost powszechności, jakości i atrakcyjności kształcenia w placówkach edukacyjnych regionu dzięki wdrażaniu działań: 9.1, 9.3, 9.4 i 9.6 POKL oraz Poddziałów 9.1.1, 9.1.3, 9.1.5 i 9.2.1 RPO.
--	--

4.5 Poprawa informacji o rynku pracy

4.5.1 Kontekst

Jednym z problemów rynku pracy jest ciągle odczuwalny brak rzetelnej, udokumentowanej, zarówno bieżącej jak i prognostycznej wiedzy o jego obszarach, niszach, strukturze czy występujących niedopasowaniach. Oficjalna statystyka pozwala co prawda na kontrolowanie wielkości bezrobocia, jego terytorialnego zróżnicowania, struktury bezrobotnych i jej zmian, niewiele jednak mówi o jakości zasobów ludzkich, motywacji skłaniających do określonych zachowań na rynku pracy, oczekiwaniach względem urzędów pracy czy chociażby wielkości zatrudnienia nielegalnego albo skali zewnętrznych migracji zarobkowych. Właśnie to zjawisko – migracje zarobkowe – stanowi element w dość istotny sposób podważający jakość danych statystyki publicznej. Zmianą na korzyść w stosunku do poprzedniego roku jest wprowadzenie nowej metodologii prognozowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych, która pozwoli na bardziej trafne prognozowanie zapotrzebowania na zawody na regionalnym rynku pracy. Dlatego też przed regionem otwiera się szerokie pole dla badań wykorzystujących zdobycze i instrumenty nauk społecznych. Powinny być one poprzedzone analizą zastanych materiałów, wskazującej obszary, gdzie istnieją luki w wiedzy na temat rynku pracy. Drugim problemem staje się dotarcie ze zdobytymi informacjami do tych środowisk i instytucji, które mogą je efektywnie wykorzystać na rzecz wzrostu zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu. Jest to kwestia trafnego określenia konsumentów wiedzy,

a także dywersyfikacji kanałów jej przekazywania (publikacje, ulotki, media, Internet, nośniki elektroniczne, konferencje itp.).

Podobnie jak w ubiegłorocznych RPD, również i w tym trudno się obejść bez następującej uwagi: na intensywność działań badawczych związanych z rynkiem pracy pozytywnie wpłynęła możliwość wykorzystywania środków finansowych EFS w ramach PO KL. W związku z wygaszaniem programu PO KL, intensywność realizowanych działań badawczych jest mniejsza niż w latach ubiegłych i wymusza na jednostkach badawczych monitorujących regionalny rynek pracy rozpoczęcie poszukiwań nowych źródeł finansowania. Tym niemniej na zakończenie projektu Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy zaplanowano zakończenie szerokiego wachlarza działań badawczych skupiających się z jednej strony na aspiracjach zawodowych i migracyjnych osób młodych, z drugiej na sytuacji społeczno-gospodarczej osób starszych.

Oprócz działań stricte badawczych, realizacja tego zadania będzie obejmowała rozpowszechnianie – w różny sposób – informacji o rynku pracy i zagadnieniach z nim związanych. Zwracają tu uwagę zwłaszcza interesujące projekty skierowane do młodzieży i realizowane przez OHP, istotne z uwagi na grupę docelową – osoby dopiero wkraczające na rynek pracy i nie obeznane z jego środowiskiem.

Konieczność poprawy informacji o rynku pracy została wskazana w:

- Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki w obrębie priorytetu VI: **Rynek pracy otwarty dla wszystkich** oraz priorytetu VII: **Promocja integracji społecznej**,
- Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 8 pkt 3 i art. 9 pkt 9,
- Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku w ramach celu strategicznego 1.1: **Poprawa jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy**
- Wieloletnim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku w priorytecie IV.

4.5.2 Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację RPD

Wytyczna		POPRAWA INFORMACJI O RYNKU PRACY
Opis działań	Działania kluczowe	1. Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz upowszechnianie jego wyników (WUP) 2. Działalność badawcza Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy III w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL (WUP) 3. Działalność badawcza i analityczna w ramach projektu Opolski System

		Informacji Społeczno-Gospodarczej (UMWO) 4. Działalność badawcza, doradcza i informacyjna w ramach Obserwatorium Integracji Społecznej, w tym: 1) opracowanie Oceny zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2014r. 2) opracowanie wielowymiarowej analizy porównawczej na podstawie wzorca rozwoju – Stopień zagrożenia ubóstwem w woj. opolskim w 2014r. (ROPS)
	Działania uzupełniające	1. Prowadzenie usługi dla uczniów gimnazjów pn. <i>Dzień filmowy. Kalejdoskop zawodów</i> popularyzującej informacje na temat wymagań związanych z zatrudnieniem w poszczególnych zawodach (WUP) 2. Prowadzenie stron internetowych (PUP i WUP) 3. Prowadzenie infokiosków (PUP i WUP) 4. Spotkania doradców zawodowych z osadzonymi w zakładach karnych (WUP) 5. Umieszczanie ofert pracy w prasie (PUP i WUP) 6. Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia (WUP) 7. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych (WUP) 8. Wydawanie biuletynów informacyjnych (WUP i PUP) 9. Całoroczna działalność Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w zakresie świadczenia usług doradztwa zawodowego, obejmująca grupową i indywidualną informację zawodową, organizację i udział w targach edukacji i pracy, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, broszur, poradników, ulotek, udostępnianie filmów o zawodach, spotkania doradców zawodowych z osadzonymi w zakładach karnych, prowadzenie strony internetowej (OHP)
	Ewentualni partnerzy	- partnerstwo WUP i gimnazjów oraz zakładów karnych - partnerstwo WUP i PUP - partnerstwo UMWO i Urzędu Statystycznego w Opolu - partnerstwo OHP i zakładów penitencjarnych, akademickich centrów karier, PUP, WUP, Pogotowia Opiekuńczego, domów dziecka, WTZ Olesno
	Źródła finansowania działań	budżet państwa (w tym EFS), Fundusz Pracy, budżet JST, środki własne
	Zakładane rezultaty działań	1. Opracowanie i rozpowszechnienie dwóch rankingów zawodów deficytowych i nadwyżkowych, 2. W ramach działalności <i>Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy III</i> 100 kluczowych pracowników PUP i WUP otrzyma wyniki cyklicznego badania popytu na pracę oraz badań aspiracji zawodowych, edukacyjnych i migracyjnych absolwentów szkół zawodowych i wyższych, badania efektywności staży zawodowych, monitoringu zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, diagnozy uczestnictwa osób w wieku 50+ w życiu społeczno-gospodarczym województwa opolskiego, 3. Wzrost wiedzy w zakresie badań i analiz prowadzonych w ramach projektu systemowego OSISG, 4. W ramach pracy badawczej OIS ROPS: <i>Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2014 roku wraz z rekomendacjami</i> oraz wskaźniki zagrożenia ubóstwem dla poszczególnych gmin województwa opolskiego w ramach analizy <i>Stopień zagrożenia ubóstwem</i>. w zakresie działań uzupełniających: 1. Uczniowie zwiększą swoją orientację na rynku pracy dzięki usłudze <i>Dzień filmowy</i>, 2. Wzrost wiedzy klientów publicznych służb zatrudnienia o formach świadczonej pomocy oraz umiejętności poruszania się po rynku pracy; podwyższenie kwalifikacji, zdobycie nowego zawodu, podjęcie pracy przez uczestników szkoleń, nabycie wiedzy i umiejętności dotyczącej prowadzenia działalności gospodarczej, założenie własnej działalności gospodarczej, wzrost świadomości planowania własnej kariery zawodowej

	3. Wzrost orientacji uczniów szkół w zakresie sytuacji na rynku pracy, poruszania się po nim a także własnych możliwości i predyspozycji zawodowych oraz umiejętności w zakresie pisania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych
--	--

6. Monitoring i sprawozdawczość

Zaprezentowane w niniejszym dokumencie zadania zostały przedstawione i zaproponowane przez podmioty współuczestniczące w realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2015 rok. Podmioty te będą prowadziły bieżący monitoring tych zadań oraz wdrażały odpowiednie działania w przypadku, gdyby osiągnięcie założonych rezultatów było zagrożone.

Po zakończeniu 2015 roku, a co za tym idzie wygaśnięciu realizacji Regionalnego Planu Działań, podmioty realizujące zobowiązane są do dnia **22 stycznia 2016** roku złożyć sprawozdanie z realizacji planu, opierając się na zawartych w nim założeniach. Na tej podstawie Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu stworzy sprawozdanie całościowe dla całego województwa opolskiego, które – wraz z pozostałymi sprawozdaniami regionalnymi – stanowić będzie element sprawozdawczości z osiągnięcia zakładanych rezultatów Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

Wszystkie instytucje z terenu województwa opolskiego, zainteresowane przystąpieniem do realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2015 rok oraz uzupełnieniem go o własne działania realizowane na rzecz rynku pracy, zachęcamy do wypełnienia dołączonej karty zadań i przesłanie jej na adres:

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Głogowska 25c
44 – 315 Opole

Informacji na temat sposobu wypełniania karty oraz Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2015 rok udzielą Państwu pracownicy WUP w Opolu: P. Katarzyna Rybak – tel. 44 17 052, e-mail: k.rybak@wup.opole.pl
P. Krzysztof Duraj – tel. 44 17 471, e-mail: k.duraj@wup.opole.pl

WSTĘPNA KARTA ZADANIA

Cele strategiczne i operacyjne STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO	
Strategie, w ramach których mieści się zadanie (cele strategiczne, operacyjne)	
Tytuł zadania	
priorityty, które umożliwia zrealizować zadanie (problem, na który odpowiada zadanie)	
Opis zadania 1. (czego będzie dotyczyło)	2. 3. 4. 5. 6.
Instytucja odpowiedzialna za zadanie	
Ew. partnerzy	
Źródła finansowania zadania	
Zakładane rezultaty zadania	
O.K.	
Działania do wykonania 1. przed podjęciem realizacji projektu 3.	2.
Uwagi	

ZAŁĄCZNIK 1 do Regionalnego planu Działań na rzecz zatrudnienia dla województwa opolskiego na 2015 rok – planowana liczba osób zaktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach poszczególnych form wsparcia

PUP ↓	forma →	refundacje kosztów utworzenia stanowiska pracy	prace inter- wencyjne	prace społ. użyteczne	dotacje	roboty publiczne	staże i bony stażowe	przygotowanie zawodowe dorosłych	szkolenia i bony szko- leniowe	bony zatrud- nieniowe	bony na zasiedlenie	SUMA
Brzeg		200	65	20	150	100	900	5	260	35	3	1738
Głubczyce		40	25	125	40	70	320	0	110	10	20	760
Kędzierzyn-Koźle		50	0	110	60	15	787	0	103	5	3	1133
Kluczbork		10	0	0	10	25	509	0	30	5	5	594
Krapkowice		16	5	66	17	10	68	0	36	5	5	228
Namysłów		14	12	55	34	52	250	0	96	17	15	545
Nysa		30	200	180	30	800	1000	0	250	50	50	2590
Olesno		70	30	40	100	20	250	0	120	4	4	638
Opole		60	55	766	210	80	540	0	200	50	70	2031
Prudnik		12	30	61	6	42	300	0	50	2	2	505
Strzelce Opolskie		16	10	180	25	20	240	0	145	0	0	636
SUMA		518	432	1 603	682	1 234	5 164	5	1 400	183	177	11 398